

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi õppekava üldosa

1. Õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi õppekava (edaspidi: õppekava) on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument koolis. Õppekava lähtealusteks on [põhikooli ja gümnaasiumiseaduse](#) §17, [gümnaasiumi riikliku õppekava](#) §19, [Riigigümnaasiumite kvaliteedikokkulepe](#) ja [Eesti haridusvaldkonna arengukava 2021-2035](#).

Õppekava koosneb üldosast ja lisast.

Üldosas esitatakse:

1. Õppekava koostamise alused ja ülesehitus
2. Õpingute alusväärtused, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning õpikäsitus
3. Õppe- ja kasvatustöö korraldus
4. Üldpädevuste kujundamine ja õppekeskkonna mitmekesistamine
5. Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus
6. Õpilaste teavitamise ja nõustamise sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine
7. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted
10. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Üldosa lisas 2 esitatakse kõigi kohustuslike kursuste kavad ainevaldkondade kaupa. Valikkursuste ja valikmoodulite kavad kinnitatakse igal õppeaastal eraldi ja avaldatakse kooli kodulehel.

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasium lähtub oma õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel ja läbiviimisel [Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi põhimäärusest](#), kooli õppekavast, gümnaasiumi riiklikust õppekavast, põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, Riigigümnaasiumite kvaliteedikokkuleppest ning teistest õigusaktidest.

2. Õpingute alusväärtused ja kooli õppe- ning kasvatusesmärgid

Mustamäe Riigigümnaasiumi ülesanne on Riigigümnaasiumite kvaliteedikokkuleppe kohaselt tagada valikuterohke ja kvaliteetne gümnaasiumiharidus, mille korraldus toetab iga õpilase individuaalset arengut. Valmistame meie koolis õppida soovivad noored ette toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas ja töömaailmas ja loome tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad neil jätkata edukalt õpinguid järgmises kooliastmes – kõrgkoolis või kutseõppeasutuses.

MEIE MOTO: Üks kool, kümne kooli võimalused!

MEIE VISIOON: MURG on tulevikku vaatav, haritud ja ennastjuhtivat inimest kujundav kool, mis on heaks eeskujuks Eesti haridusmaastikul.

MEIE MISSIOON: Meie jaoks on TÄHTIS! läbi ühtse väärtusruumi tagada kogu koolipere heaolu ja areng ning pakkuda valiku- ning otsustusvabadust ennastjuhtiva inimese kujunemisel.

2.1. Kooli põhiväärtused

TASAKAAL ON ELU ILU – suuname noori liikumisaktiivsuse tõstmisele ja tervislikule toitumisele, tähtsustame nii õppija kui õpetaja vaimset, sotsiaalset kui füüsilist heaolu.

ÄRKSUS JA TEGUTSEMINE MUUDAVAD MAAILMA – pöörame tähelepanu eesmärkide ja tulevikusihtide seadmise oskusele ja nende elluviimisele. Peame oluliseks kooli ning kogukonna ühisüritustesse ja –tegevustesse panustamist, mis loovad lisaväärtust ja toetavad õppija arengut. Pakume õpilase võimalust võtta vastutus ja initsiatiiv oma õpitee kujundamise eest. Iselvalin, otsustan, vastutan!

HARIDUS JA HARITUS ÜHESKOOS – väärtustame õpilase ja õpetaja professionaalsust, töökust ja motivatsiooni, pöörates seejuures tähelepanu enesejuhtimisoskuse arengule. Tegutseme mõtestatult ja eesmärgipäraselt, pidades tähtsaks uute teadmiste, kogemuste ja oskuste omandamist.

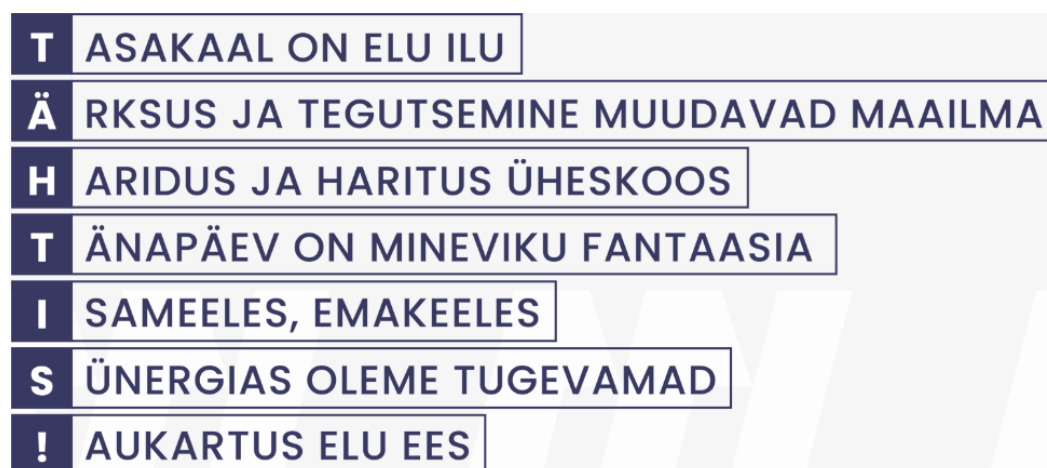
TÄNAPÄEV ON MINEVIKU FANTAASIA – meie lõpetaja on kriitiliselt mõtleval, lahendustele suunatud, heade suhtlusoskustega, ennastjuhtiv ja ettevõtlik noor. Kooli füüsiline

keskkond, uute tehnoloogiate ja loovuse kasutamine ning õpilase vajadustest lähtuv õpetegevus ning koolipäeva disain toetab 21. sajandi oskuste arendamist.

ISAMEELES, EMAKEELES – töötame eesti keele, kultuuri ja rahva säilimise ja arengu nimel. Aitame igal Eesti noorel saada väga hea hariduse.

SÜNERGIAS OLEME TUGEVAMAD – väärtustame õpetajate koostööd ja õpikogukondadena toimetamist, õppija ja õpetaja koostööd toetab mentorsüsteem, oleme kogukonnale avatud ja teeme igapäevaselt koostööd teiste riigigümnaasiumite, kutsekoolidest ja kõrgkoolidest koostööpartneritega. Suhtume positiivselt ja tunnustame üksteist!

!AUKARTUS ELU EES – koolipere arvestab üksteisega, on hooliv ja tähelepanelik. Pöörame tähelepanu kodanikuaktiivsuse ja –vastutuse väljakujunemisele. Peame üksteisest lugu ja hoolitseme enda ning kaaslaste vaimse ja füüsilise tervise ning heaolu eest. Väärtustame kodukohta ja rohepööret. Iga õppija on meile oluline!

Mustamäe Riigigümnaasiumi põhiväärtused on aluseks õpilaste kooli vastuvõtmisel, kooli personali värbamisel, igapäevase õppetöö läbiviimisel ja kooli lõpetamisel. Iga koolipere liige juhindub oma õppimis- või tööalaste otsuste tegemisel kooli põhiväärtustest.

Mustamäe Riigigümnaasiumi õpilane on:

- heade akadeemiliste ja kultuuriliste baasteadmistega;
- eneseteadlik, avatud ja empaatiline;
- iseenast ning oma vaimset, sotsiaalset ja füüsilist tervist väärtustav;
- ettevõtlik ja lahendustele orienteeritud;
- eesti keelt, kultuuri, rahvast ning demokraatlikku riiki väärtustav;
- vastutustundlik ja väärikas.

2.2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Mustamäe Riigigümnaasiumi õppe- ja kasvatuseesmärkide seadmisel lähtutakse [gümnaasiumi riikliku õppekava](#) sihiseadest, kooli põhimäärusest ja põhiväärtustest.

Mustamäe Riigigümnaasiumi eesmärk on pakkuda õpilastele kvaliteetset gümnaasiumiharidust ja valmistada neid ette toimimiseks loovate, mitmekülgsete, sotsiaalselt küpsete, usaldusväärsete, ennastjuhtivate isiksustena. Meie õpilased väärtustavad ja edendavad kohalikku kultuuri, arvestades samas globaalset konteksti ning on ühiskonna ja keskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutavad kodanikud, kes mõistavad maailmas toimuvaid muutusi ja suudavad nendega kohandudes kujundada ühiskonna tulevikku. Kõige olulisem eesmärk on tagada õpilastele tänapäevane ühiskonna vajadustele ja ootustele vastav gümnaasiumiharidus ning valmisolek elukestvaks õppeks ja teadlikuks kutsevalikuks.

Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse Mustamäe Riigigümnaasiumis:

- Õpilaste erinevatele arenguvajadustele, sh igaühele sobivaima õpi- ja arengutee pakkumisele koostöös kooli partneritega ning õppijakesksele õpetamisele;
- põhjalikule ja mitmekesisele süsteemsele õpilase arendamisele läbi seostatud õppe, karjääriõppe ja projektõppe;
- efektiivsele ja regulaarsele koostööle ja suhtlemisele erinevate osapoolte vahel, mille tulemusel sünnivad parimad lahendused;
- jätkusuutliku arengu põhimõtete järgmisele ja keskkonnahoiule;
- eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimisele ja arengule, sh õppekeelest erineva kodukeelega gümnaasistide konkurentsivõime tõstmisele;
- formaalõppe lõimimisele mitteformaalõppega, sh õppe korraldamisele ka väljaspool klassiruumi;
- kriitilise mõtlemise, probleemide lahendamise, inforikkas maailmas orienteerumise ning eneseväljendusoskuse arendamisele;
- regulaarsete mentorvestluste läbiviimisele, milles on suur roll õpilase eneseanalüüsil;
- õpilase igakülgele toetamisele läbi mõtestatud ja eesmärgipärase mentorsüsteemi;
- mitmekülgsete õppemeetodite kasutamisele, mis võimaldavad õpilasel kujuneda ennastjuhtivaks, loovaks ja ettevõtlikuks ühiskonnaliikmeks;

- tulevikuoskuste (algoritmiline mõtlemine, programmeerimisoskus, finantskirjaoskus, ettevõtlikkus) arendamisele.

2.3. Õpikäsitus ja õppekeskkond

Õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamiseks rakendatavate tegevuste ning oskuste, taotletavate õpitulemuste ja ka kooliväliste tegevuste kaudu kujunevad õppekavas kirjeldatud pädevused. Oskused, mida Mustamäe Riigigümnaasiumis õpetatakse, on: mõtlemisoskus, kirjaoskus, arvutusoskus, enesejuhtimis- ja motiveerimisoskus, digitaalne kirjaoskus, esinemisoskus, tervisliku eluviisi alused, koostööoskus, kriitiline mõtlemine, loovmõtlemine ja probleemide lahendamise oskus, empaatia, austus, usaldusväärsus.

Mustamäe Riigigümnaasiumi õppekeskkond lähtub õpilase vajadustest, toetades tema arenemist aktiivseks iseseisvaks nooreks, kes omandab teadmisi ja kujundab oma arusaamu tuginedes enda varasematele teadmistele ja oskustele. Kooli õppekeskkond soodustab iseseisvat õppimist ja vajalike õppimisoskuste kujunemist. Sotsiaalse ja vaimse koolikeskkonna kujunemisel osaleb kogu koolipere, see kannab õppekava alusväärtusi ja kooli vaimsust, säilitades ja arendades kooli ja kogukonna traditsioone. Koolipere suhtleb omavahel sõbralikult ja pingevabalt, et kooli vaimne keskkond hooliv ja toetav.

3. Õppe- ja kasvatustöö korraldus

[Gümnaasiumi riikliku õppekava](#) §11 alusel tuleb õpilasel gümnaasiumi jooksul läbida minimaalselt 96 kursust. Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi õppekava alusel tuleb õpilasel gümnaasiumi lõpetamiseks läbida vähemalt 97 kursust. Lubatud on läbida õppekavas minimaalselt ette nähtust rohkem kursuseid. Riiklikult ettenähtud kursused lähtuvad [gümnaasiumi riiklikust õppekavast](#) § 9.

3.1. Õppekava eripära

Mustamäe Riigigümnaasiumis puuduvad õppesuunad. Õpilane kujundab ise oma huvidest, oskustest, ja teadmistest lähtuvalt individuaalse õpitee vastavalt tulevikuplaanidele, kasutades selleks kooli ja kooli partnerite poolt pakutavaid valikkursuseid ja -mooduleid. Oma õpitee planeerimisel saab õpilane kooli poolt igakülgset nõustamist ja toetust.

Gümnaasiumiõpe kestab üldjuhul kolm õppeaastat, aga erijuhtudel on õpilase taotlusel ja õppekorraldusjuhi ettepanekul võimalik pikendada õpet individuaalse õppekava rakendamisel neljale aastale (nt eriandekusega õpilased, vahetusaastal viibijad). Iga õpilase õppe hulka kuuluvad gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikud kursused ning kooli poolt seatud kooli õppekava eripära toetavad kursused. Lisaks läbib iga õpilane enda valitud mooduli kursused (G1, G2 ja G3 astmes igal aastal 3 kursust, kokku 9 kursust) ja valikained (gümnaasiumi jooksul vähemalt 5 kursust), kokku minimaalselt 14 kursust. Valikaineid on lubatud läbida ettenähtud miinimumist rohkem.

Alates G2 astmest meie kooli õppima asumisel peab õpilane gümnaasiumi lõpuks olema läbinud vähemalt 97 kursust, sealhulgas vähemalt kaks moodulit ja 4 valikkursust, alates G3 astmest õppima asumisel peab õpilane gümnaasiumi lõpuks olema läbinud vähemalt 97 kursust, sealhulgas vähemalt üks moodul ja 3 valikkursust.

Kohustuslike ja valikkursuste kirjelduste juures lähtutakse põhimõttest, et ei kirjutata ümber riiklikus õppekavas olevat, vaid tuuakse välja kooli eripärast tulenevalt ainult kõige olulisem.

Õppeaineid õpetatakse järgmistes valdkondades:

- keel ja kirjandus: eesti keel ja kirjandus;
- liikumisõpetus, õppija heaolu ja võimestamine: *Mina 2.0*;
- kunstained: muusika, kunst;
- loodusained: bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- matemaatika;
- sotsiaalsained: ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus;
- võõrkeeled: B2-keeleoskustasemega võõrkeel, B1-keeleoskustasemega võõrkeel

Lisaks on õppekavas valdkonnaülelised ained:

- uurimis- ja praktiline töö;
- riigikaitse;
- maailma ja inimese kujunemine;
- kogukonnapraktika ja töövarjutamine;
- valikained;
- moodulkursused.

G2 astmes läbivad õpilased õppeaasta alguses kursuse uurimis- ja praktilise töö alustest ning kirjutavad G2 astme jooksul uurimistöö või rajavad praktilise rühmatööna õpilasfirma.

Uurimistöö ja õpilasfirma ette valmistamise, koostamise/teostamise ja hindamise korda tutvustatakse õpilastele G1 astmes.

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis pööratakse riiklus õppekavas nõutust enam tähelepanu reaali- ja loodusteadustele. Iga õpilane läbib praktilised lisakursused loodusteadustes ning lisakursuse täiendavatest teemadest laiale matemaatikale. Valikkursuste ja -moodulite valikus on ülekaalus matemaatika, loodusteaduste ja ettevõtluse valdkonnaga seotud kursused, samas pakutakse piisavalt valikuvõimalusi ka teistes valdkondades.

Meie kooli väärtuste toetamiseks pakume õpilasele põhiõppekava osana kolme kursust õppija heaolu, enesejuhtimise ja -analüüsioskuse, õpioskuste, esinemisioskuse ja karjääriteadlikkuse arendamiseks. Kursuste koondnimetus on "*Mina 2.0*" ja eesmärk on toetada õpilase sotsiaalsete ja emotsionaalsete oskuste arengut, õppides tundma ennast, kujundama vastutustundlikult oma suhteid, olema terviseteadlik, aus, hooliv ja õiglane. Uute teadmiste omandamisel on määrava tähtsusega õpistrateegiate tundmine ja praktiliste harjutuste abil iseseisva õppimise oskuse, koostöö- ja esinemisioskuse parendamine. Esimene (G1) kursus keskendub õpioskuste arendamisele, ajaplaneerimisele, emotsioonide, eneserefleksiooni- ja eneseregulatsiooni- oskuse arengule, koostööoskusele ning vaimse ja füüsilise heaolu parendamisele. Teine (G2) kursus käsitleb eetikat ja etiketti, argumenteerimisoskust ning esinemisoskust. Õpilane saab süvendatult teadmisi avalikust esinemisest, suhtlemispsühholoogiast ning viisidest, kuidas seda seostada ja rakendada õpilase uurimistöö osana. Kolmas (G3) kursus keskendub inimeseõpetusele, perekonnaõpetusele- ning karjääriplaneerimisele, mille raames suunatakse õpilast teadliku jätkuhariduse ja karjäärivaliku otsuse langetamisele. Antud kursus katab GRÕKi inimeseõpetuse aine õpiväljundid.

Läbi kolme aasta sooritatakse kursus "*Kogukonnapraktika ja töövarjutamine*" koos tehtu analüüsiga, mis moodustab kokkuvõttes õpilase mentori juhendamisel läbitava tervikkursuse, mille õpitulemusi peegeldab õpilase isiklik arenguportfoolio, mille koostamise tulemusi analüüsitakse G3 astmes [kooli küpsuseksami](#) raames.

Kogukonnapraktika väljundiks on üldpädevused, sidudes ühtseks tervikuks üleeuroopalise elukestva õppe võtmepädevuse raamistiku, formaalhariduse ja mitteformaalse hariduse. Kogukonnapraktika toimub vastavalt õpilase enda koostatud plaanile. Gümnaasiumi jooksul (G1-G3) tuleb õppijal sooritada vähemalt 8 tunni ulatuses kogukonnapraktikat, mis on suunatud tegevus ühiskonna heaks, mille käigus õpilane tegutseb avalikes huvides, mõistmaks kodanikuühiskonna tähtsust ja tähendust. Kogukonnapraktika eesmärkideks on

kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse välja kujunemine. Suuremas plaanis toetab praktika õpilaste iseseisvumist, oma maailmapildi kujunemist ja valmisolekut elus toime tulla. Eesmärgid on täidetud, kui Mustamäe riigigümnaasiumi õpilases on kujunenud sotsiaalne ja kodanikupädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, enesemääratluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, mille saavutatust hindame küpsuseksami käigus G3 astme lõpus.

Töövarjutamine on planeeritud ühele päevale: kõik Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi G3 astmes õppijad sooritavad töövarjutamise kooli poolt ettenähtud kuupäeval. Kui õppija ei saa mõjuvatel põhjustel antud kuupäeval töövarjutada, siis tuleb see mentoriga kokkuleppel teha koolivälisel ajal. G3 astme septembri 1. nädal on karjäärinädal, mille käigus külastavad õpilased ettevõtet, käivad töövarjuks ja osalevad karjääripäeval koolis. Õpilased saavad individuaalset nõustamist karjäärispetsialistilt.

Kõik Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi õpilased läbivad G1 astmes esimese õppenädala jooksul avakursuse "*Maailma ja inimese kujunemine*". Kursus käsitleb loodus-, kultuuri- ja sotsiaalteaduste üldistavaid suuri küsimusi, õpiväljundid tulenevad kirjanduse, kunsti, muusika, ajaloo, bioloogia, keemia, geograafia, inimeseõpetuse ja füüsika ainekavadest.

G2 astmes läbitakse septembri avanädalal kursus "*Uurimistöö alused*". Kursus toimub osaliselt kontaktõppes ja osaliselt Moodle e-kursusena.

Riigikaitse kohustusliku teooriakursuse läbivad õpilased G2 astmes.

Kohustuslike kursuste maht on kokku 83 kursust, sellele lisanduvad õpilase poolt valitavad moodulkursused (9) ja valikkursused (5).

Igal õppeaastal valib õpilane mitme valdkonna moodulite seast endale sobiva mooduli, mille raames läbib 3 kursust. Gümnaasiumi jooksul läbib õpilane lisaks moodulitele vähemalt 5 valikkursust. Juhul, kui õpilane vahetab gümnaasiumisse astudes B1 keeleoskustaseme võõrkeele ja alustab uue keele õppimisega, õpib ta seda keelt 4 lisakursust, mis loetakse valikkursusteks. Igal aastal võib üldjuhul valida erineva valdkonna mooduli või jätkata järgmise astme mooduliga samas või sarnases valdkonnas. Mooduli valikuga tuleb läbida kõik antud mooduli kursused. Tavapärasest erinev on moodulite valimise kord "*Tervishoiu ja meditsiini*" ning "*Politsei ja piirivalve*" moodulite puhul. "*Tervishoiu ja meditsiini*" valik tuleb läbida kuuest kursusest koosneva tervikuna, mille õpilane läbib moodulitena G1 ja G2 astmes ja ühe soovitusliku lisavalikkursusena. "*Politsei ja piirivalve*" mooduli valijad on kohustatud moodulivaliku aastal läbima politsei ja piirivalve õppelaagri ühe lisavalikkursusena. Mõnel

juhul on G2 või G3 astme moodulil eeldusmoodul, mis tuleb varasemas astmes läbida, see info on sätestatud ainekaardil.

Gümnaasiumi jooksul läbitavate valikkursuste graafiku ja järjekorra saab õpilane ise koostada, saades vajadusel abi oma mentorilt, õppekorraldusjuhilt või õpilasnõustajalt.

Igapäevases õppetöös rakendatakse suurel määral seostatud õpet. G1 astmes õpetatakse ajalugu, ühiskonnaõpetust, kirjandust, kunstiajalugu ja muusikaajalugu “*Ajajoone*” kursuste raames. Keemiat, bioloogiat, füüsikat ja geograafiat õpetatakse G1 astmes seostatult “*Loodusteaduste tiivisamba*” kursustes.

B2 keeleoskustaseme võõrkeelena õpetatakse **inglise keelt**. Riiklikus õppekavas ette nähtud kursustele on lisatud kolm kursust, millest üks on lõimitud aine ja keeleõppe (LAK) kursus ja kaks süvendatud keeleõppe kursused. Inglise keele LAK-kursust “*Academic writing in English*” õpetatakse G2 astmes, kursus toimub paralleelselt süvendatud keeleõppe kursusega ja läbitakse kahe õppeperioodi jooksul.

B1 keeleoskustaseme võõrkeelena õpetatakse põhikooli varasemate B-keele õpingute baasil **saksa ja vene** keelt. Põhikoolis juba õpitud võõrkeelega jätkates on õpilasel võimalik G3 astmes valida koostöös teiste Tallinna riigigümnaasiumidega lisa valikkursused süvendatud keeleõppeks B1 tasemel.

Õpilasel on võimalik meie kooli astudes B1 keelt vahetada ja alustada uue keele õpinguid, vastava valiku teeb õpilane 10. klassi astudes. Juhul, kui õpilane alustab gümnaasiumis uue B1 keele õppimist, lisandub tema õpikoormusele 4 lisakursust valitud võõrkeelt. Uue valitava B1 keeleoskustaseme võõrkeelena õpetatakse koolis **saksa, hispaania, prantsuse või soome keelt**. Kolmandat võõrkeelt on A1 keeleoskustasemel võimalik õppida erinevate valikmoodulite raames.

Mustamäe Riigigümnaasiumis õpivad kõik gümnasistid matemaatikat laia matemaatika õppekava järgi, aga õpilasel on võimalus gümnaasiumi lõpus valida kitsa matemaatika eksam.

3.2. Kursusjaotusplaanid

3.2.1. Kursusjaotus 2023. ja 2024. õppeaastal alustanud õpilastele

Ainevaldkond	Aine	Riiklik õppe- kava	Kooli valik	G1		G2		G3	
				Lõimi-tud/ seos-taand	Aine-põhine	Lõimi-tud/ seos-taand	Aine-põhine	Lõimi-tud/ seos-taand	Aine-põhine
Matemaatika	Lai matem.	14	1		5		5		5
Loodusained	Füüsika	5		0,7	1,8		1,5		1
	Keemia	3		0,3	1,7		1		
	Bioloogia	4		0,5			1,5		2
	Geograafia	3		0,5			1,5		1
	Praktiline loodusteadus		2	1		1			
Sotsiaalsained	Ajalugu	6		1			3		2
	Ühiskonnaõpetus	2		0,5					1,5
	Riigikaitse	1					1		
	Inimeseõpetus (Mina 2.0)							1	
Kunstiained	Muusika	3		1	0,5		1		0,5
	Kunst	2		1	0,5		0,5		
Keel ja kirjandus	Eesti keel	6	1	0,5	1,5		2	1	2
	Kirjandus	5		2			2		1
Võõrkeeled	B2 võõrkeel	5	3		3	1	2		2
	B1 võõrkeel	5	4*		2/3*		2/3*		1/3*
Liikumisõpetus, õppija heaolu ja võimestamine	Liikumisõpetus	5			2		2		1
	Mina 2.0	1	2		1	0,5	0,5		
	Töövarjutamine ja kogukonnapraktika		1					1**	
Kooli poolt kohustuslikud lisakursused	Uurimistöö alused	1	1			1	1		
	Maailma ja inimese kujunemine		1	1					
Moodulkursused			9		3		3		3
Valikkursused			5		2***		2***		1***
KOKKU		71	26	10	24/25*	3,5	32,5/ 33,5*	3	24/ 26*
		97		34/35*		36/37*		27/29*	

* B1 keeleoskustaseme võõrkeele vahetajate kursuste jaotus, lisakursuseid käsitletakse valikkursustena

** Kogukonnapraktika ja töövarjutamine ei ole tunniplaanis

*** Soovituslik valikkursuste arv antud kooliastmes, õppija kujundab oma õpitee ja –koormuse ise

3.2.1. Kursusjaotus 2025. õppeaastal alustanud õpilastele

Ainevaldkond	Aine	Riikli k õppe- kava	Kooli i valik	G1		G2		G3	
				Lõimi- tud/ seos- tatud	Aine- põhin e	Lõimi- tud/ seos- tatud	Aine- põhin e	Lõimi- tud/ seos- tatud	Aine- põhin e
Matemaatika	Lai matem.	14	1		5		5		5
Loodusained	Füüsika	5		0,7	1,3		1,5		1,5
	Keemia	3		0,3	1,7		1		
	Bioloogia	4		0,5	0,5		1		2
	Geograafia	3		0,5	0,5		1		1
	Praktiline loodusteadus		2	1		1			
Sotsiaalsained	Ajalugu	6		1			3		2
	Ühiskonnaõpetus	2		0,5					1,5
	Riigikaitse	1					1		
	Inimeseõpetus (Mina 2.0 IIIk.)							1	
Kunstiained	Muusika	3		1	0,5		1		0,5
	Kunst	2		1	0,5		0,5		
Keel ja kirjandus	Eesti keel	6	1	0,5	1,5		2	1	2
	Kirjandus	5		2			2		1
Võõrkeeled	B2 võõrkeel	5	3		3	1	2		2
	B1 võõrkeel	5	4*		2/3*		2/3*		1/3*
Liikumisõpetus, õppija heaolu ja võimestamine	Liikumisõpetus	5			2		2		1
	Mina 2.0	1	2		1	0,5	0,5		
	Töövarjutamine ja kogukonnapraktika		1					1**	
Kooli poolt kohustuslikud lisakursused	Uurimistöö alused	1	1			1	1		
	Maailma ja inimese kujunemine		1	1					
Moodulkursused			9		3		3		3
Valikkursused			5		2***		2***		1***
KOKKU		71	26	10	24,5/ 25,5 *	3,5	31,5/ 32,5 *	3	24,5/ 26,5 *
		97		34,5/35,5*		35/36*		27,5/29,5*	

* B1 keeleoskustaseme võõrkeele vahetajate kursuste jaotus, lisakursuseid käsitletakse valikkursustena

** Kogukonnapraktika ja töövarjutamine ei ole tunniplaanis

*** Soovituslik valikkursuste arv antud kooliastmes, õppija kujundab oma õpitee ja –koormuse ise

3.3. Õpperühmade moodustamine

Õppetöö korraldus toetab õppija enesejuhtimisoskuse arengut ja aktiivset õppimist. Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis toimub õppetöö kursusedena, õpilased õpivad kursuste järgi kujunenud õpperühmades ja kursuste järjestuse määrab aineleht. Mõnel juhul valib kursuste järjekorra õpilane ise, seda nt valikkursuste puhul.

B2-keeleoskustaseme keelena õpetatakse koolis inglise keelt, B1 keeleoskustaseme keelena saksa, hispaania, prantsuse, soome või vene keelt. Rühma täituvuse (vähemalt 12 õpilast) korral pakutakse õpilastele võimalust alustada gümnaasiumis uue B1 keeleoskustaseme võõrkeele õppimist. Samuti pakutakse õpperühma täituvuse korral valikmoodulis kolmanda võõrkeele A1-keeleoskustasemel õpet.

Erinevate valikainete ja valikmoodulite õpperühmade avamisel on aluseks minimaalne ja maksimaalne õpilaste arv rühmas. Rühma avamise tingimuseks on üldjuhul vähemalt 12 huvilise olemasolu, rühma maksimaalsed suurused on fikseeritud konkreetse valikkursuse ainekavas. Kool võib teha erandi ja avada ka piirmäärast väiksema osalejate arvuga valikmooduli või -kursuse, kui antud mooduli või kursuse õpiväljundid toetavad märkimisväärselt kooli üldist sihiseadet ja fookust. Rühmad komplekteeritakse õpilaste motivatsiooni, huvide ning kursusel osalejate piirmäära arvestades. Rühma eelneva täitumise korral tuleb õpilasel valida oma järgmise eelistuse moodul või valikaine.

3.4. Õppetöö ajaline korraldus

Õppeaastas on 35 nädalat ja 175 õppepäeva. Õppeaasta kestab 1. septembrist kuni 31. augustini. Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis pakutakse õpilastele võimalust osaleda sisseelamisprogrammis, mis toimub õppeaasta eelnädalal. Õppeaastas on kolm õppeperioodi. Iga õppeperiood koosneb 11 õppenädalast, iga õppenädal viiest õppepäevast. Iganädalaselt on õppeplaanis üks päev (neljapäev) valikmoodulite ja valikkursuste läbimiseks. Õppeaastas on koolipäevi, mil korraldatakse ülekoolilisi, koolideüleseid või kogukonnaeluga seotud üritusi. Neil päevil tavapärasest õppetööd ei toimu või toimub tunniplaanist erineva korraldusega. Juunis on selleks soovi avaldanud õpilastel võimalus osaleda üleriigilisel riigigümnaasiumide valikkursuste nädalal. Gümnaasiumis toimuvad G1 ja G2 astmes kokkuvõtvaks hindamiseks üleminekuksamid ja G1-G3 astmes hindelised arvestused vastavalt kooli poolt väljatöötatud plaanile. Viimasel õppeaastal viiakse õppeaasta piires läbi lõpueksamid. G3 astmes on viimase

õppeperioodi õpikoormus taotluslikult minimaalne, et anda õpilastele võimalus keskenduda kooli lõpetamisele ja eksamiteks valmistumisele.

Koolivaheaegade planeerimisel lähtutakse üldiselt haridus- ja teadusministri kehtestatud vaheaegadest, koolivaheegasid muudetakse hoolekogu nõusolekul.

Õppe läbiviimise peamine viis ning õppe arvestuse alus on kursus, mille maht vastab gümnaasiumi riiklikule õppekavale. Kursuse pikkus on 1575 minutit. Mustamäe Riigigümnaasiumis koosneb kursus 20 x 70 min kontakttunnist, millele lisandub igapäevane iseseisva töö aeg kasuliku tunni ajal, vajadusel konsultatsioonid ja arvestus/eksam. Kursus võib olla üles ehitatud mitmeti – kasutades e-õppe lahendusi või suurendades iseseisva töö ja praktiliste tegevuste osakaalu. Igas õppeperioodis läbib õpilane vastavalt tunnijaotusplaanile 9-12 kursust. Õpilane saab oma õppekoormust ise kujundada valides valikainete õppimise aja ja järjekorra. Õppekoormuses on iganädalane mentortund. Kord kuus toimub mentortunni ajal ülekooliline loeng, mis toetab õpilaste üldist arengut ning karjääriskujunemist ja mille analüüs on osa kooliküpsuseksamist.

Kursuste jaotamine õppeperioodidesse toimub arvestusega, et õppijate ja õpetajate koormus ühes õppeperioodis ei oleks ebamõistlikult suur ning et jaotus toetaks valdkonnapõhist lõimingut ja seostatust.

Koolipäev algab 8.30. Õppetunni pikkus on 70 minutit. Õppepäevas on õpilasel vastavalt kursuste plaanile üldjuhul 4 – 5 tundi. Peale 1. ja 4. tundi on vahetunni pikkus 10 minutit. Peale 2. tundi on 30-minutiline söögivahetund ja peale 3. tundi 50 - minutiline kasuliku aja tund, mida saab osaliselt kasutada söögipausiks, mentortunniks või -vestluseks, iseseisvaks õppimiseks, külalisloenguteks, kooli üritusteks ja/või konsultatsiooniks. Lähtuvalt kokkuleppest õpetajaga on ka koolipäeva alguses 8.00-8.30 aeg konsultatsioonideks.

3.5. Valikkursuste ja –moodulite valimine

Õpilasel tuleb kolme aasta jooksul läbida 3 valikmoodulit ja 5 valikkursust, mida kool koostöös Tallinna riigigümnaasiumide ja partnerkoolidega pakub. Valikmoodulite ja -kursuste nimekiri muutub iga-aastaselt ning õpilastel ja teistel kogukonna liikmetel on õigus teha ettepanekuid valikkursuste lisamiseks. Valikkursusteks loetakse ka õpilase poolt väljaspool kooli läbitud juhendatud õpe, kus õppe- ja kasvatustöö on toimunud vähemalt ühe kursuse mahu. Nendeks on:

- ainealased süvakursused (nt Tartu Ülikooli Teaduskooli, Tallinna Ülikooli või TalTechi kursused ja loengud), kus valmistutakse kooli esindamiseks ja toetatakse õpilase karjäärivalikuid;
- huvikoolis toimuv õpe (muusika- või spordikooli kursus) kuni 1 kursuse mahus õppeaastas (punkt 3.6).

Vastava otsuse teeb õppejuht peale õpilaselt vastava [taotluse](#) saamist, arvestades osalust kursusel ning saavutatud tulemusi. Õpilane teavitab oma mentorit ja õppejuhti kooli pakutud valikust erinevate valikkursuste läbimise soovist hiljemalt nädal enne valikkursuste valimise järgmise perioodi algust.

Moodulkursusteks pakub Tallinna Mustamäe Riigigümnaasium igal aastal kõigile gümnaasiumiastmetele välja erinevate valdkondade moodulid, mille seast õpilane valib endale ühe meeldiva ja läbib selle mooduli kolm kursust. Mooduli valimisega võtab õpilane kohustuse läbida sel õppeaastal kõik antud mooduli kursused.

Valikkursuseid pakutakse üldjuhul gümnaasiumiastme üleselt, see tähendab, et õpilasel on õigus gümnaasiumi jooksul valida endale sobivas järjekorras kogu pakutavate kursuste valiku hulgast, jälgides, et valitav kursus ei nõua teatud eelduskursuse läbimist. Sel juhul tuleb kõigepealt läbida eelduskursus. Kui teatud mooduli või valikkursuse valimisele on kursuse pakkuja poolt seatud eeldused, jälgib õppekoordinaator, et õpilasel oleks eeldused täidetud.

“Tervishoiu ja meditsiini” mooduli valikul võtab õpilane lähtuvalt õppekava eripärast kohustuse läbida kõik mooduli kursused G1-G2 astme jooksul. *“Politsei ja piirivalve”* valikmooduli valimisel võtab õpilane kohustuse läbida lisavalikkursusena politsei ja piirivalve õppelaager.

G1 valikmooduli esialgse valiku teeb õpilane sisseastumisel, lõplik valik kinnitatakse septembri esimeseks nädalaks. Valikmoodulid algavad G1 astmel 1. perioodil. Valikkursused algavad G1 astmes 2. perioodil ning valik tehakse novembri alguses (2. perioodiks) ja veebruaris (3. perioodiks). G2 ja G3 astme õpilased teevad järgmise õppeaasta moodulivaliku eelmise õppeaasta lõpus. Valikmoodulid ja valikkursused algavad G2 ja G3 astmel 1. perioodil. Valikkursused valitakse septembri alguses (1. perioodiks), novembri alguses (2. perioodiks) ja veebruaris (3. perioodiks). Suvised valikainete nädala valikkursused valivad G1-G3 õpilased märtsikuus.

Mustamäe Riigigümnaasiumi õpilased saavad vabade kohtade olemasolul valida valikkursusi ka Tallinna Pelgulinna Riigigümnaasiumi ja Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi pakutavate valikkursuste hulgast. Samuti eraldab Mustamäe Riigigümnaasium oma valikkursuste kohtadest teatud arvu kohti partnerkoolide õpilastele. Reeglina on partneritele eraldatavate kohtade arv 20% kursusel olevast maksimaalsest kohtade arvust. Näide: kui valikkursuse õpperühmas on osalejate piirarv 24, siis partnerkoolide õpilastele pakutakse 5 kohta. Valikkursuste valimine toimub läbi eKooli kolmes koolis samaaegselt. Kui õpilane ei mahu teda huvitanud kursuse nimekirja, saab ta end panna ootenimekirja ja kool pakub vabanenud kohti ootenimekirjades olijatele registreerumise järjekorras.

G2 ja G3 astme õpilased saavad valikmoodulite kohti valida ka Pelgulinna Riigigümnaasiumi ja Tõnismäe Riigigümnaasiumi pakutavate moodulite hulgast. Valikmoodulite valimine teisest koolist toimub eelmise õppeaasta lõpus, see tähendab, et G2 moodul valitakse G1 astme lõpus ja G3 moodul G2 astme lõpus.

Valikmoodulite valimine Mustamäe Riigigümnaasiumis toimub G1 astmes läbi spetsiaalse registreerimissüsteemi, mis arvestab G1 astme mooduli valikul sisseastumise pingerida ja õpilase eelistusi. G2-G3 astme mooduli valimine toimub läbi eKooli ja moodulid komplekteeritakse arvestades õpilase eelistust ja registreerimise kiirust.

Alates G2 astmest meie kooli õppima asumisel peab õpilane gümnaasiumi lõpuks olema läbinud vähemalt 97 kursust, sealhulgas vähemalt kaks moodulit ja 4 valikkursust, alates G3 astmest õppima asumisel peab õpilane gümnaasiumi lõpuks olema läbinud vähemalt 97 kursust, sealhulgas vähemalt üks moodul ja 3 valikkursust. Kool arvestab ka õpilase eelmises koolis läbitud valikkursustega.

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi valikmoodulite ja valikkursuste ainekaardid on ära toodud õppekava üldosa lisas 2.

3.6. Koolivälise õppetegevuse arvestamine õppekoormusesse

Valikkursuste hulka loetakse osalemine huvialaringides, kui seal toimub tehtava töö tagasisidestamine või on osalemine seotud kooli esindamisega. Otsuse huvialaringis osalemise valikkursusena arvestamise ning mahu kohta teeb õppejuht õpilase taotluse alusel. Õpilase huvitegevuse või mõnes muus väljaspool kooli aset leidvas õppetegevuses osalemise arvestamine valikkursusena toimub järgmiste printsiipide alusel:

1. Huvitegevuse või mõnes muus väljaspool kooli aset leidvas EHISes õppekava alusel õppetegevuses osalemise arvestamiseks valikkursusena tuleb õpilasel teavitada oma mentorit hiljemalt nädal enne üldist valikkursuse valimise tähtaega ja esitada õppejuhile vastav taotlus.
2. taotlusele lisatakse huviharidust andva asutuse tõend, millel on andmed koolitaja (asutuse/organisatsiooni nimi, juhendaja nimi ja kontaktandmed) ja andmed õpingute (kursuse/aine/õppetöö nimi, toimumise aeg, õpingute maht ja lühikirjeldus) kohta;
3. kooli õppekava välise tegevuse arvestamine on iga õpilase puhul individuaalne ning huvitegevuse või mõnes muus väljaspool kooli aset leidvas õppetegevuses osalemise arvestamine kinnitatakse õppejuhi poolt peale koolituse/kursuse andmetega tutvumist;
4. kooli õppekava välise kursuse mahuks arvestatakse 1 kursus, millele vastab 26-35 akadeemilist tundi.

Kooli koostööpartnerite (TalTech, Tallinna Ülikool, Tartu Ülikool) gümnaasistidele suunatud täienduskursuste arvestamiseks valikkursusena tuleb esitada taotlus õppejuhile, kus näidatakse ära kursuse korraldaja, maht ja toimumise aeg. Taotluse blankett on leitav kodulehelt dokumentide plokist. Kursuse lõppemisel, aga hiljemalt kolmanda perioodi lõpuks, tuleb õppejuhile esitada kursuse lõputunnistus. Koostööpartnerite poolt pakutavate akadeemiliste kursuste mahuks arvestatakse selle kursuse reaalne maht ja õpilasele ei seata piiranguid selliste kursuste valimisel ja läbimisel juhul, kui need on tasuta.

Õppekava täidetud mahu hulka loetakse varasemate (gümnaasiumi)õpingute ajal läbitud lisa- ja valikkursused, juhul, kui õpilane asub Mustamäe Riigigümnaasiumisse õppima hiljem, kui G1 astme 2. perioodist.

3.7. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

Hariduslike erivajadustega õpilaste õpe korraldatakse vastavalt Gümnaasiumi riikliku õppekava nõuetele. Õppekorraldus on suunatud õpilaste erivajadustega arvestamisele. Õpperühmad komplekteeritakse nii, et igas rühmas on erineva tasemega õpilasi. Pakutakse erinevaid valikkursusi, õppesuundasid ei ole ja õpilane kujundab ise oma õpitee valikkursuste ja moodulkursuste abil. Õpilaste huvitegevuses osalemist on võimalik arvestada õppe osana ja andekatele õpilastele võimaldatakse nende andekust toetavad täiendavad kursused (sh TÜ teaduskooli kursused, ettevalmistuskursused olümpiaadiks/õpilasvõistlustel osalemiseks)

arvestada valikkursuste hulka. Koolis on õpilasnõustajate ametikohad. Õpilasel on võimalus pöörduda oma mentori või õpilasnõustaja poole õppimise ning seda mõjutavate asjaoludega seotud küsimustes. Õpperühma mentor omab ülevaadet oma õpilaste edenemisest õppimises ning aitab vajaduse märkamisel õpilast toe leidmisel. G1 õpilastele korraldatakse õppeaasta algul kooli õppe- ning tugisüsteemi tutvustav loeng. Õpilasnõustaja võib mentori ettepanekul või lapsevanema soovil suunata õpilase matemaatika, eesti keele ja vajadusel teiste õppeainete konsultatsioonidesse, et ennetada võimalikke õpiraskusi ja toetada nõrgema tasemega õpilaste edasijõudmist. Kui õpilase õppimisega seotud vajadused nõuavad suuremat tähelepanu, siis hoolitseb õppenõustaja vajalike meetmete kokkuleppimise eest ja tagab osapoolte asjakohase teavituse.

3.7.1. Õpilasele individuaalse õppekava koostamise kord

Õpilase individuaalset arengut toetatakse eelkõige läbi mitmekülgse ja valikuterohke õppekava ning koolis pakutavate toetus/-tugimeetmete (konsultatsioonid, ainealased tugigrupid, õpilasnõustajad, õpilasmentorlus).

Kui õpilane vajab õppimiseks olulisi eritingimusi võrreldes kooli õppekavas sätestatuga, koostatakse õpilasele individuaalne õppekava. Individuaalse õppekava koostamise taotluse võib esitada õpilane, aineõpetaja, mentor, õppenõustaja või õppejuht ning selle rakendamise otsuse teeb õppejuht.

Individuaalse õppekava alusel võib õpilast õpetades teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Nende muudatuste või kohandustega võib kaasneda nädalakooormuse või õppeintensiivsuse kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga. Võimalike kohanduste rakendamisel lähtutakse gümnaasiumitaseme õppele seatud nõuetest ja jälgitakse, et õpilane saavutaks gümnaasiumi lõpuks GRÕKi õpitulemused. Individuaalse õppekava (IÕK) vajadus selgitatakse välja kooli ja kodu koostöös. IÕK koostamise ja rakendamise vajaduse ilmnedes võetakse arvesse õpilase suutlikkust, tema tervislikku seisundit ning aineõpetaja tagasisidet. Vajadusel kaasatakse teisi spetsialiste. Mäрге individuaalse õppekava rakendamise kohta tehakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile eKoolis.

IÕK koostamise ja rakendamise aluseks on gümnaasiumi riiklik õppekava, õpilase või alaealise õpilase lapsevanema kirjalik allkirjastatud taotlus. Õpilase üleviimine individuaalsele õppekavale vormistatakse direktori käskkirjaga.

3.8. Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

Õppeainete lõimimiseks ja seostamiseks kasutatakse Mustamäe Riigigümnaasiumis järgmisi meetodeid:

- õpe toimub valdkonnapõhiselt, aga ainesisu seostatakse ka valdkonnaüleselt. See eeldab nii valdkonnasiseselt kui -üleselt õpetajate tihedat koostööd juhtõpetajate eestvedamisel;
- õpetamisel ja õppijate arengu toetamisel keskendutakse üldpädevuste arendamisele;
- rakendatakse õppetöö pikaajalist planeerimist, mis võimaldab eri valdkondade õpetajatel kursusi koos ette valmistada ning lõimimiskohad läbi arutada, kursuste järjestuse, eksamite ja arvestuste plaan lepitakse kokku enne õppeaasta algust;
- kooli õppekavas on mitut õppeainet lõimivad ja seostavad kursused: *Ajajoon*; *Maailma ja inimese kujunemine*; *Praktiline loodusteadus*, *Mina 2.0*, *Academic writing*;
- võetakse osa konkurssidest, kus on oluline erinevate õppeainete lõimitud kasutamine;
- õppetöösse kaasatakse mentorloengute ja külalistundide käigus erinevate valdkondade spetsialiste (teadlasi, ühiskonna- ja kultuuritegelasi, ettevõtjaid jne);
- korraldatakse koolisiseseid üritusi ja võistlussarja *MURG karikas*, mille eesmärgiks on erinevate ainealaste teadmiste seostamise oskuse arendamine.

3.8.1. G1 õppekorraldus

G1 astmes toimub kõige intensiivsem lõimitud ja seostatud õpe, mis loob eelduse ja aluse hilisemate gümnaasiumiõpingute sisu paremaks mõistmiseks. Seostatult õpetatakse suurt osa kooli õppekavas olevaid õppeaineid. G1 esimene periood algab sissejuhatava täielikult lõimitud kursusega “*Maailma ja inimese kujunemine*”, mis käsitleb loodus-, kultuuri- ja sotsiaalteaduste üldistavaid suuri küsimusi ja mille õpiväljundid tulenevad kirjanduse, ajaloo, bioloogia, keemia, geograafia, inimeseõpetuse ja füüsika ainekavadest. Juhul, kui õpilane asub Mustamäe Riigigümnaasiumisse õppima peale seda, kui lõimitud kursus “*Maailma ja inimese kujunemine*” on läbitud, saab ta nimetatud kursuse asendada mõne teise vabalt valitud lisavalikkursusega, mille ta peab läbima G3 lõpuks. Kursuse võib asendada ka õpilase eelnevas koolis läbitud valikkursusega.

G1 astmes jätkub seostatud õpe kursustega “*Ajajoon*” (6 kursust läbi õppeaasta). Nimetatud kursuste õpiväljundid tulenevad kirjanduse, eesti keele, ajaloo, ühiskonnaõpetuse,

muusikaajaloo ja kunstiajaloo ainekavadest. Kursuse *Mina 2.0* raames arendatakse õpilase sotsiaalseid ja emotsionaalseid oskusi.

3.8.2. G2 õppekorraldus

G2 astmes toimub lõimitud aine ja keeleõpe kursuse „*Academic writing*“ raames, mis on kohustuslik kõigile G2 õpilastele ja on neile abiks uurimistöö koostamisel.

Õppeaasta algab septembri avanädalal uurimis- ja praktilise töö koostamist ette valmistava kursusena, mis on õpilasfirmade loojatel ja uurimuse koostajatel osaliselt erinev. Nädala jooksul läbivad õpilased uurimistöö aluste teooriakursuse, osaliselt koolis kontaktõppes, osaliselt *Moodle* keskkonnas. Uurimistööd ja õpilasfirmat kaitsevad G2 õpilased kevadel, III perioodi teises pooles.

Õppeaasta jooksul läbivad kõik G2 astme õpilased riigikaitse teooriakursuse, mida pakutakse neljapäevastel valikainepäevadel nii ennelõunases kui pealelõunases plokis. Õpilane saab valida riigikaitse teooriakursuseks sobiva aja vastavalt oma valikmooduli toimumise kellaajale. Teooriakursuse täienduseks on kõigil õpilastel võimalik valikkursusena läbida riigikaitse praktika ehk välilaager.

G2 astmes toimub liikumisõpetus uuendusliku individuaalseid võimeid ja huvisid arvestava kontseptsiooni alusel, võttes sihiks õppijale suurema paindlikkuse võimaldamise ja tema huvide ning võimetega arvestamise. Kõik õpilased valivad endale sobiva liikumismooduli, mis koosneb kahest suuremast erialaplokist. Valida saab selliste temaatiliste kursuste vahel nagu fitness, tantsuline liikumine, kehakool ja pallimängud. Nelja temaatilise kursuse hulgast valib õpilane endale sobivaimad kaks ja läbib need õppeaasta jooksul.

G2 astme kursus *Mina2.0* kursus käsitleb eetikat ja etiketti, argumenteerimisoskust ning esinemisoskust. Õpilane saab süvendatult teadmisi avalikust esinemisest, suhtlemispsühholoogiast ning viisidest, kuidas seda seostada ja rakendada õpilase uurimistöö osana.

3.9. Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus, sealhulgas teema valimine, juhendaja määramine ja töö hindamine on kirjeldatud Mustamäe Riigigümnaasiumi [“Õpilasuurimuse ja praktilise töö juhendis”](#), mis on ära toodud õppekava üldosa lisas 3.

Uurimis- ja praktilise töö teoriakursuse läbivad G2 astme õpilased õppeaasta alguses nädalase intensiivkursusena, mis toimub osaliselt kontaktõppes ja osaliselt e-kursusena Moodle keskkonnas.

4. Üldpädevuste kujundamine ja õppekeskkonna mitmekesistamine

Mustamäe Riigigümnaasiumi koolipere peab oluliseks uute teadmiste, oskuste ja kogemuste omandamist, mõtestatud ja eesmärgipärast tegutsemist. Väärtustame laia silmaringi, kultuursust, haritust ja teadmisi ühiskonnast. Meie õpilane on kaaslasega arvestav, väärrika käitumisega ja oskab teha eetilisi valikuid. Ta peab oluliseks jätkusuutlikkust ja vastutab oma tegevuse mõju eest keskkonnale ning teistele inimestele. Mustamäe Riigigümnaasiumi õpilasel on valmisolek elukestvaks õppeks ja ta soovib panustada ühiskonna ja maailma parendamisesse, osates seejuures võtta vastutust ja lahendada komplitseeritud probleeme.

Tegevused koolis kavandatakse ja viiakse läbi üldpädevuste kujundamise ja õppekeskkonna mitmekesistamise eesmärgil. Seejuures on oluline õpetajate, kaasõpilaste ja kodu tagasiside õpilasele, samuti kooli ja kodu koostöö. Aineülesete pädevuste läbivaks rakendamiseks kasutab kool paindlikku õppesüsteemi, mille rõhuasetus on õpilase enda valikutel ja vastutusel, samuti toetab üldpädevuste kujunemist lõimingu ja seostamine, mis saavutatakse valdkonnapõhise õppe planeerimise kaudu. Üldpädevuste kujunemist soodustavad õpitulemused on integreeritud õppekavasse. Ainealased õpitulemused on suunatud 21. sajandi oskuste kujunemisele ja üldpädevuste arengule.

Mustamäe Riigigümnaasiumi õppekava eesmärk on toetada tulevikuoskuste ja seeläbi üldpädevuste arendamist:

- kultuuri- ja väärtuspädevus,
- sotsiaalne ja kodanikupädevus
- enesemääratluspädevus
- õpipädevus
- suhtluspädevus
- matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus
- ettevõtlikkuspädevus
- digipädevus

Üldpädevuste kujundamisele ja õpikeskkonna mitmekesistamisele aitavad kaasa lõimitud ja seostatud ainetunnid, ringi- ja huvitegevus, kursused *Mina 2.0* ning *Töövarjutamine ja kogukonnapraktika*, lisaks külalislektorite ja erinevate eluvaldkondade spetsialistide kaasamine

õppetöösse, õppekäigud, koolisisesed, koolideülesed ning rahvusvahelised projektid ja koostööprojektid kõrgkoolidega. Meile on oluline ühtse mentorsüsteemi rakendamine, osalemine uuringutes ning õpilaste igakülgne nõustamine. Õppekavasse on integreeritud uurimuste ja praktiliste tööde läbiviimine, õpilasfirmade loomine ja arendamine, erinevate ainevaldkondade populariseerimiseks läbiviidavad üritused, õpilaste initsiatiivil korraldatavad sündmused ja üritused, osalemine õpilasvõistlustel ja kogukonna hüvanguks tehtav töö.

Ainevaldkonna õppeainete õpetamise üldine eesmärk on kujundada õpilastes eakohane valdkonnapädevus. Valdkonnapädevuste kujunemist ja õppe- ja kasvatuseesmärkide saavutamist toetavad ainekavades esitatud õpitulemused, ainevaldkondade vaheline lõiming ning tunni- ja kooliväline tegevus.

5. Hindamine ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Hindamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, gümnaasiumis riiklikust õppekavast, Mustamäe Riigigümnaasiumi õppekavast ja kodukorrast ning erijuhtudel individuaalsest õppekavast. Hindamisest ja õpilase arengust teavitamine on korraldatud riiklikest õigusaktidest lähtudes. Õpilasele tagasiside andmise kord on kirjeldatud õppekava üldosa lisas 1.

5.1. Õppimist toetava tagasiside käsitus ja eesmärgid

Mustamäe Riigigümnaasiumis on õpilase tagasisidestamine osa õppeprotsessist, et toetada õppija arengut. Tagasisidestamine käigus antakse objektiivne, autentne ja erapooletu hinnang õpilaste teadmiste ja oskuste omandamise taseme kohta, lähtuvalt õppekavas kirjeldatud õpitulemustest.

Tagasiside andmise eesmärgiks on:

- anda õpilase tulemustele tuginedes arengut toetavat tagasisidet;
- innustada ja suunata õpilast õpinguteel sihte seadma;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- arendada õppija eneserefleksiooni oskusi;
- motiveerida õpilasi positiivse hoiaku kujundamisel õppimise suhtes;
- koguda järjepidevalt teavet õpilase õpitulemuste ja arengu kohta;
- anda alus õpilase järgmisesse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

5.2. Tagasiside süsteem

Mustamäe Riigigümnaasiumis kasutatakse õppimist toetavat ehk kujundavat hindamist ja kokkuvõtvat hindamist.

Õppimist toetav hindamine on õppimise protsessi kohta tagasiside andmine, mis suunab õpilase individuaalset arengut. Õpetaja rakendab õppimist toetavat hindamist vastavalt oma õppeaine eripärale ja konkreetsele situatsioonile. Õppimist toetav hindamine toimub õpetaja ja õppija vastastikuse suhtluse kaudu nii ainetunnis kui väljaspool ainetundi ja selle puhul on oluline

õppija kaasamine õppe eesmärgistamisesse ja hindamisse. Kujundav hindamine võib olla nii kirjalik kui suuline.

Kokkuvõttev hindamine on suunatud õppekavas kirjeldatud õpitulemuse saavutamise hindamisele. Kokkuvõttev hindamine sisaldab protsessiandmete analüüsi koos õpilase poolt loodud väljundi hindamisega.

Mustamäe Riigigümnaasiumis kasutatakse õpilase õpitulemuste saavutamise hindamiseks eristavat hindekskaalat 0-100% või mitteeristavat skaalat „arvestatud“ (AR, AR+) ja „mittearvestatud“ (MA). Mitteeristavat skaalat rakendatakse valikkursustel, *Mina2.0* kahel esimesel kursusel, *Töövarjutamise ja kogukonnapraktika*, *Uurimis- ja praktilise töö aluste*, *Maailma ja inimese kujunemise*, *Praktilise loodusteaduse* ja *Liikumisõpetuse* kursustel ning *Riigikaitse* teooriakursusel saavutatud õpitulemuste tagasisidestamisel. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse vastavalt [Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse](#) §17 lõikele 4 ka õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamist koolis õpetatava osana, juhul kui vastavad teadmised ja oskused on nõutavalt tõendatud. Kursusehinde väljapanemisel võib õpetaja võtta arvesse õpilase individuaalset arengut ja saavutatud õpitulemusi hinnates neid kuni 3 täiendava protsendipunktiga.

5.3. Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi riikliku õppekava §17 alusel teisendatakse gümnaasiumi lõputunnistusel tulemused 5-palli süsteemi. Teisendamise skaala on ära toodud õppekava üldosa **lisas 1** *Õpilaste teadmiste ja oskuste tagasiside põhimõtted, tingimused ja korraldus Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis*.

Gümnaasiumi lõputunnistuse saab õpilane:

- kes on läbinud vähemalt 96 kursust, sealhulgas kõik GRÕK kohustuslikud kursused;
- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- kes on sooritanud Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi küpsuseksami vähemalt rahuldavale tulemusele;
- kes on vähemalt rahuldavale tulemusele sooritanud õpilasuurimuse või praktilise töö.

Küpsuseksami eesmärk on gümnaasiumi jooksul omandatud üldpädevuste ja tulevikuoskuste arendamine ja hindamine. Küpsuseksam koosneb õpilase arengumapi vormis individuaalsest [elektroonilisest portfooliost](#) ja selle esitlemisest suulisel eksamil 12. klassi lõpus. Nõuded küpsuseksami sooritamisele ja vormile on kinnitatud direktori käskkirjaga „[Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi küpsuseksami juhend](#)“ .

6. Õpilaste teavitamise ja nõustamise sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine

Karjääriinfo ja -nõustamise eesmärk on aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad tänasesse töömaailma sisenemist, karjäärivalikute tegemist ja eneseteostust elukestva õppe kaudu. Õppe- ja kasvatustöö eesmärkide püstitamisel on aluseks riikliku õppekava läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“, mille raames käsitletakse teemat lõimitult kõigis ainevaldkondades.

6.1. Õpilaste nõustamise korraldus

Kool võimaldab õpilasel saada infot õppekorralduse ja õppimise kohta, vajaduspõhist tuge ja nõustamist gümnaasiumi jooksul. Õpilaste nõustamise eesmärk on õppimise ja karjääriplaneerimise toetamine ja õpilase õpiprotsessi kujundamine, lähtuvalt õppija individuaalsest arengust.

Õpilasi nõustavad õpivalikute tegemisel:

- aineõpetaja – oma ainevaldkonnaga seotuid küsimustes;
- mentor – õpilase lähim arengupartner, toetades õppijat erinevates küsimustes igapäevase suhtlemise ja mentorgupi koostöö ning individuaalsete vestluste käigus;
- õpilasnõustaja/psühholoog – õppimist mõjutavate asjaoludega, õpimotivatsiooni ja kohanemisega koolis;
- kogukonnajuht – koolivälistes tegevustes, kogukonnapraktika küsimustes, erinevate kooliväliste partneritega seotud projektide ja tegevustega
- kultuurijuht - tunnivälistes tegevustes (huviringid, õpilasesindus, kooli aktiiv, kooli projektid ja üritused);
- õppejuht – õppetöö kavandamise ja õppekava sisuga seotud küsimustes;
- õppekoordinaator - UPT koostamisega seotud küsimustes, valikainete ja valikainete valimise ja toimumise korralduslikes küsimuses;
- õppelogistik – õppekorralduse ja tunniplaaniga seotud küsimustes;
- õpilasnõustaja/karjäärinõustaja – karjääriinfo, -õppe ja -nõustamisega seotud küsimustes

Õpilaste individuaalne nõustamine ja karjääriteenused toimivad õpilasnõustaja, mentorite ja karjäärikoordinaatori omavahelises koostöös. Õppenõustamist korraldab õpilasnõustaja, kelle eesmärk on õppija toetamine õpingute planeerimise, valikainete valiku, õppekorralduse ja õpimotivatsiooniga seotud küsimustes. Kui õpilase õppimisega seotud vajadused nõuavad erilist tähelepanu, hoolitseb õpilasnõustaja vajalike meetmete kokkuleppimise eest ja tagab kõigi osapoolte vajaliku teavituse. Õpilasnõustaja lähtub oma töös kutse-eetikast, erialasest ettevalmistusest ja kutseoskustest ning rakendab oskusi ja teadmisi igale indiviidile ja gruppidele sobival moel, tagades usaldusväärsuse ja isikliku info konfidentsiaalsuse ning aktsepteerides õpilase privaatsust ja individuaalsust. Õpilasnõustajal on õigus vastavalt lapse parimatele huvidele, seadusandlusele ja tööetikale otsustada, millist informatsiooni jagada. Õpilasnõustaja seisab õpilaste parimate huvide ja heaolu eest, toetades õpilaste mõistmist ning vähendades karistamist ja hukkamõistmist. Kui õpilase nõustamine on vältimatu õppetunni ajal, teeb õpilasnõustaja õpilase tunnist puudumise osas koostööd aineõpetajaga.

Õpetajad jälgivad õpilase arengut gümnaasiumi vältel, valivad sobivad õppemeetodid ja korraldavad õpilase arengut toetavat õpet. Iga kursuse alguses tutvustavad õpetajad õppe eesmärgi, kursuse sooritamise nõudeid ja hindamise süsteemi. Õpetajad võimaldavad konsultatsioone ja nendes osalemise võib teha õpilasele kohustuslikuks, et ennetada õpiraskusi ja toetada madala tasemega õpilaste edasijõudmist.

Õpilast toetab tema õpingutes mentorgrupp, mille tegevust juhib mentor, kelle roll on toetada õpilase kohanemist koolikeskkonnaga, märgata tema potentsiaali, suurendada õpilase eneseusku, vastutustunnet, eneseteadlikkust ning toetada tema sisemist motivatsiooni.

Gümnaasiumis on korraldatud õpilaste teavitamine edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning koostöös erinevate koostööpartneritega on tagatud karjääriteenuste nagu karjääriinfo ja –nõustamine kättesaadavus.

6.2. Õpilaste teavitamise korraldus

Teavitamisel juhendatakse [põhikooli ja gümnaasiumiseaduse](#) § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine hindamisest ja hinnetest toimub kooli kodukorras määratud korra alusel. Vanemate teavitamine toimub kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Gümnaasiumis on õpilasel võimalus saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid, kool tagab õpilasele alljärgnevad võimalused:

- G1 astme õpilastele korraldatakse õppeaastale eelneval nädalal sisseelemiseks ja kohanemiseks tutvumispäevad;
- kursuste kirjeldused, ainekaardid, tunnijaotusplaanid, koolis pakutavate huviringide nimekirjad, aineõpetajate konsultatsiooniajad, jm õppekorraldust ja tugiteenuseid puudutav info on kättesaadav [kooli veebilehel](#);
- koolis toimuvatest üritustest annavad operatiivset infot kooli iganädalane infokiri, sotsiaalmeedia kanalid, õppeinfosüsteem, kalender või kooli kodulehe sündmuste rubriik;
- igale õpilasele luuakse kooli e-maili aadress, kuhu saadetakse talle oluline info, sealhulgas iganädalaselt ilmuv kooli infokiri;
- vastavalt vajadusele korraldatakse õpilastele lennuüleseid õppekorraldust või koolielu puudutavaid infokoosolekuid;
- õppeinfosüsteemi kaudu saab õpilane teavet õppesisu, õppekorralduse, koduste ülesannete, õpiedukuse, puudumiste, hilinemiste ja käitumise kohta;
- iga kursuse alguses tutvustab õpetaja kursuse eesmärgi, ülesehitust, kursuse sooritamise nõudeid ja hindamispõhimõtteid. Sama info on olemas ainekaardil.

7. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja tööd ja õpetajate koostööd planeeritakse lähtudes kooli arengu- ja õppekava eesmärkidest, üldtööplaanist, kooliaasta kursuste plaanist ja teistest õigusaktidest, samuti koolielust välja kasvanud koostööideedest ja –vajadustest.

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis toimub õpetajate koostöö ainevaldkondade siseselt ja üleselt. Koolis eristatakse järgmisi ainevaldkondi: loodusained, võõrkeeled, kunstained, matemaatika, keel ja kirjandus, sotsiaalsed ning liikumisõpetus, õppija heaolu ja võimestamine. Valdkondadeüleselt käsitletakse valikmooduleid ja valikaineid. Ainekavade arenduse eest vastutavad õppejuhi eestvedamisel juhtõpetajad, kaasates nende koostamisse kõiki aineõpetajaid. Ainekavad on antud järgmise täpsusega: kursuse lühikirjeldus, õpiväljundid, kokkuvõtlik sisu, õppemeetodid ja -tegevused, tagasisidestamise meetodid ja kriteeriumid ning vajaminevad õppematerjalid. Valdkonnakavad koos ainekavadega on ära toodud õppekava [lisas 2](#).

Õpetajad teevad koostööd:

- ainevaldkondliku töö planeerimisel ja ainevaldkondlike pädevuste saavutamisel;
- metoodika arendamisel, õppematerjalide loomisel ja hankimisel;
- aineülese töö planeerimisel ja läbiviimisel;
- üldpädevuste saavutamisel ja läbivate teemade taotluste elluviimisel;
- mentorgruppide juhendamise planeerimisel;
- õpperühmade õppe planeerimisel;
- lõimingu ja seostamise rakendamiseks kursuste loomisel ja juhendamisel ning projektipäevade korraldamisel;
- õppe- ja kasvatustööd ning õppeaasta üldeesmärke toetavate sündmuste plaani ja ainevaldkonna töökava koostamisel, kus lepatakse kokku sündmuste ajakava, mida täiendatakse vastavalt vajadusele;
- kolleegi vaatlustundide planeerimisel ja läbiviimisel;
- professionaalsetes õpikogukondades kogemusi, teadmisi ja oskusi vahetades.

Igal kooli töötajal on õigus ja võimalus osaleda kooli arengut puudutavate teemade püstitamises, aruteludes ning otsuste langetamises. Õpetajate esitatud muudatusettepanekuid õppe- ja kasvatustöö parendamiseks arutatakse juhtkonna koosolekul ja laiendatud juhtkonna koosolekul koostöös juhtõpetajatega. Õppekavas ja kooli arengukavas püstitatud

eesmärkidest lähtuvalt koondutakse vastavalt vajadusele professionaalseteks õpikogukondadeks, kus tegeletakse kooli arendustegevuse või muu päevakorras oleva õppe- ja kasvatustöö teemaga. Üldtööplaanis fikseeritud neljapäevadel toimuvad õpetajate koostöötunnid.

Õppeaasta alguses kavandavad õpetajad ainevaldkondlikke, ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte või teemaüritusi, mis toetavad õppekava, õpilaste vaimset, füüsilist ja sotsiaalset arengut, arendavad koostööoskust ning laiendavad silmaringi.

Kool teeb koostööd kooli pidaja, Tallinna, Harjumaa ja teiste maakondade haridusasutustega ning kõikide riigigümnaasiumitega piirkondlike õpilasvõistluste, ühiste sündmuste ja ürituste läbiviimiseks.

8. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava arendustöö on järjepidev, läbi kooliaasta kestev protsess. Kooli õppekava arenduse üldjuht on direktor, kes delegerib ülesandeid õppejuhile ja õpetajatele. Ainekavade arenduse juhtideks on juhtõpetajad, kes delegerivad ülesandeid aineõpetajatele.

Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse vajaduspõhiselt. Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi õppekava täitmist arutab õppenõukogu vähemalt kord õppeaastas ning selle uuendamiseks ja täiendamiseks võivad ettepanekuid teha kõik koolitöötajad, õpilased õpilasesinduse kaudu, lapsevanemad hoolekogu kaudu ning teiste huvigruppide esindajad vastava soovi esitamisel.

Muudatusettepanekud arutatakse läbi õppenõukogu, õpilasesinduse ja hoolekogu nõupidamistel. Õppekava ja õppekava muudatused/täiendused kehtestab kooli direktor.

Õpilaste teadmiste ja oskuste tagasiside põhimõtted, tingimused ja korraldus Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi hindamise korraldus tugineb põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale.

Tagasiside tugineb ühistele kokkulepetele ja koolimeeskonna alusväärtustele.

Tagasiside eesmärgid on:

- anda õpilase tulemustele tuginedes arengut toetavat tagasisidet;
- innustada ja suunata õpilast õpinguteel sihte seadma;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- arendada õppija eneserefleksiooni oskusi;
- motiveerida õpilasi positiivse hoiaku kujundamisel õppimise suhtes;
- koguda järjepidevalt teavet õpilase õpitulemuste ja arengu kohta;
- anda alus õpilase järgmisesse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Tagasiside korralduses kasutatavad mõisted

- kursus – 20 ainetunnist koosnev õppeaine;
- ainetund - 70 - minutiline tunniplaanis olev õppetund;
- õppeperiood – 10-nädalane õppetsükkel, mille jooksul ühe kursuse läbimine tähendab 2 nädalatundi ning kokkuvõtvast või eelnädalast koosnevat perioodi;
- kursuse tulemus (kokkuvõttev hinne) – kursuse läbimise järel saavutatud õpitulemuse tase protsentides;
- kooliastme hinne – 5-palli süsteemis gümnaasiumi riikliku õppekava §17 alusel pandud kokkuvõttev hinne, mille õpilane saab kõikide vastava õppeaine kursuste läbimisel tulemuste põhjal ja mis kantakse lõputunnistusele;
- järelevastamine – puuduliku tulemusega või õigeaegselt tegemata töö sooritamine määratud tingimustel;
- kursuse järelarvestus – puuduliku kursusehinde korral taotletav arvestus, mille tulemus määrab kursuse lõpptulemuse;
- puudumine mõjuval põhjusel – kooli esindamine;
- puudumine – kõik puudumised ainetundidest, v.a. puudumine kooli esindamise tõttu;
- järelevastamise aeg – kindlaksmääratud ajal toimuv tund, mille ajal õpilane saab sooritada puudulike tulemustega või tegemata töid;

- konsultatsioon – individuaalse suunitlusega õpilase vajadusest lähtuv õppematerjali täiendav selgitamine, kuhu tulemisest õpilane teavitab aineõpetajat ette ja kuhu õpilane tuleb ettevalmistatult, saamaks vastust küsimustele, millele pole iseseisvalt vastuseid leidnud;
- õpiülesanne – õpetaja poolt määratud õppetööga seotud ülesanne (kontrolltöö, tunnikontroll, kodune ülesanne, ettekanne, esitlus vm);
- tunnikontroll – lühike 1-2 õppetunni või alateema materjali kohta sooritatav tagasisidestav töö, millest võib õpetaja teavitada vahetult enne tunnikontrolli algust;
- kontrolltöö – kokkuvõttev töö ulatusliku materjali põhjal, mis hõlmab mitme tunni, peatüki või aineosa kontrolli ja milleks on vaja eelneva(te)l päeva(de)l valmistuda. Kontrolltööks ei loeta ülesandeid, mille ettevalmistamiseks on antud pikem periood (esitlus, referaat, kohustusliku kirjanduse lugemiskontroll, projektitöö, loovad tööd, miniuurimus jm). Kontrolltööst teavitatakse õpilast õppeinfosüsteemi kaudu ette vähemalt viis koolipäeva;
- hindeline arvestus – mahukas töö (kuni 1 kursuse materjali mahus), mida kasutatakse õpilaste ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks kursuse ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega;
- üleminekueksam – G1 ja G2 astmes üks kord õppeaastas toimuv teadmiste ja oskuste kontroll ja hindamine, mis hõlmab eksamiaines õpiväljundite saavutatuse kontrollimist.

Tagasiside

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumis rakendatakse õppimist toetavat tagasisidet ja kokkuvõtvat hindamist kursuse ja kooliastme lõpus. Tagasiside võib olla suuline või kirjalik. Õpetaja annab õpilasele tagasisidet õppimise protsessi kohta vastavalt oma õppeaine eripärale.

Kirjalike ja suuliste tööde tagasiside kõrval käsitletakse õppimist toetava tagasisidena õpetajapoolset juhendamist õpiülesande sooritamise käigus ja individuaalset vestlust õpilasega, mille käigus juhitakse tähelepanu õpilase arengut toetavatele tegevustele.

Kokkuvõttev kursuse tulemus on õpitulemuse saavutatuse tase, mis on toetava hindamise loogiline jätk, sisaldades protsessiandmete analüüsi koos õpilase poolt loodud väljundi hindamisega. Kokkuvõtvalt hinnatakse õpilase poolt saavutatud õpitulemusi eristavalt või mitteeristavalt.

Eristav tagasiside väljendub 0-100% hindeskaalal, mille väärtus peegeldab õpitulemuste saavutatuse taset.

Mitteeristav tagasiside väljendub „arvestatud“ (AR+, AR) ja „mittearvestatud“ MA skaalal ning nende saavutamise tingimused määrab vastava kursuse aineõpetaja. Mitteeristavat hindamist rakendatakse valik- ja moodulkursuste, *“Uurimis- ja praktilise töö alused”*, *“Maailma ja inimese kujunemine”*, *“Töövarjutamine ja kogukonnapraktika”*, *“Riigikaitse teooria”*, *“Liikumisõpetuse”* ja *“Praktilise*

loodusteaduse” kursuste ning “Mina2.0” kahe esimese kursuse hindamisel. Mitteeristava kokkuvõtva hindegala lõppevatel kursustel on õpetajal õigus õppeprotsessi käigus hinnata ka 100% skaalal.

Eristavalt hinnatavates kursustes on aineõpetajal õppeprotsessi tagasisideandmiseks lubatud kasutada ka mitteeristava hindamise tähiseid, eeldusel, et kursuse koondhinne antakse õpilasele 100% skaalal.

Kokkuvõtva hindamisena käsitletakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Kui õppija tervislik seisund või muu erijuhus ei võimalda õigeaegselt kursuse õpitulemust kokkuvõtvalt tagasisideandada, märgitakse kursusehindeks „ootel“ (o). Õppijal on kohustus saavutada nõutud õpitulemus vastavalt kokkuleppele aineõpetajaga või lähtudes individuaalses õppekavas seatud eesmärkidest.

Kooliastmehinne pannakse õppijale välja kõigi kursuste tulemuste alusel pärast vastava õppeaine viimase kursuse läbimist koos viimase kursuse tulemusega. Kooliastmehinde väljapanekul arvestab õpetaja saavutatud õpitulemusi ja õppija individuaalset arengut.

Lõputunnistusel teisendatakse kursuste tulemus hindekskala 5-palli skaalale lähtuvalt gümnaasiumi riikliku õppekava §17, kus hindegala „5“ hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90-100%, hindegala „4“ 75-89%, hindegala „3“ 50-74%, hindegala „2“ 20-49% ja hindegala „1“ 0-19%.

Liikumisõpetuse kooliastmehinde väljapanekul lähtutakse põhimõttest, et hindamisel ei eelistata andekust, vaid õpilase püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis, teoreetilisi teadmisi ja arengut. Mitteeristav hindekskala liikumisõpetuses teisendatakse lõputunnistusel numbriliseks hindeks õpiväljundite saavutatust ja õppetöös osalemise aktiivsust arvestades:

„5“ mitteeristav hinne AR+ või AR, õpilasel on saavutatud 90%-100% õpiväljunditest, õpilane on aktiivselt õppetöös osalenud;

„4“ mitteeristav hinne AR, õpilasel on saavutatud 75%-89% õpiväljunditest;

„3“ mitteeristav hinne AR, õpilasel on saavutatud 50%-74% õpiväljunditest;

„2“ mitteeristav hinne MA, õpilasel on saavutatud 20%-49% õpiväljunditest;

„1“ mitteeristav hinne MA, õpilasel on 0%-19% õpiväljunditest, ei ole osalenud õppetöös.

Kui õpilast on gümnaasiumiõpingute jooksul seoses kooli vahetamisega hinnatud viiepalliskaalal või mõnel muul skaalal, mis erineb protsentuaalsest skaalast, siis kõik hinded teisendatakse esmalt viie palli skaalale ja seejärel arvestatakse nende põhjal keskmine hinne ehk kooliastmehinne.

Kursuse tulemuse kujunemine

Kursuse jooksul on tagasiside korraldatud viisil, mis suunab õppijat kursuse lõpetamiseks vajalike õpitulemuste saavutamisele.

Kursuse ainekavas on määratud õppeaine tagasiside ja hindamise põhimõtted, mis kajastatakse kursuse ainekaardil, õppeinfosüsteemis kursuse 1. tunni kirjelduses ja selgitatakse kursuse avatunnis. Ainekaardid ja õppeainete info on õpilase jaoks kättesaadavad kooli kodulehel.

Iga kursuse läbimist hinnatakse kokkuvõtva tulemusega. Kursuse tulemuse väljapanekul võib arvestada õppija osavõttu ja aktiivset osalust tundides.

Iga õppeaasta jooksul toimub kuni kaks hindelist arvestust G1-G3 astmes ja üks üleminekueksam G1 ja G2 astmes. Arvestused toimuvad 2. või 3. perioodi kokkuvõtval nädalal või kokkuvõtvale nädalale eelneval nädalal õppetöö raames, üleminekueksam toimub 3. perioodi kokkuvõtval nädalal. Õppeained, milles arvestus või eksam läbi viiakse, otsustab õppenõukogu õppeaasta 1. kogunemisel.

Arvestus hinne loetakse arvestuse aluseks olnud õppeperioodi hinnete hulka.

Ülemikueksami hinne on võrdne ühe kursusehindega ja selle tulemus kantakse õppeinfosüsteemi eksamihindena.

Juhul, kui õpilane sooritab üleminekueksami tulemusele, mis on madalam kui 50%, peab ta sooritama järeleksami. Õppeinfosüsteemi kantakse lõpliku eksamihindena sellisel juhul järeleksami tulemus, isegi kui see tulemus on algsest eksamihindest madalam. Kui õpilane ei ilmu mõjuva põhjusega järeleksamile, on tema järeleksami tulemus 0% ja see tulemus kantakse lõpliku eksamihindena õppeinfosüsteemi. Järeleksamile mitteilumise põhjusest tuleb teavitada õppejuhti enne järeleksami toimumist. Õpilase kooliastmehinde kujunemisel on üleminekueksami hinne võrdsustatud kursusehindega.

Kõikide kursuste tulemused peavad õppeaasta lõpuks ja kooli lõpetamisel olema vähemalt 50%. Kursuse tulemus kujuneb õppeperioodi/kursuse vältel saadud tagasiside ja õpiülesannete tulemuste põhjal. Et valikmooduli koondtulemus oleks positiivne, peavad õppemoodulisse kuuluvate kõigi üksikute kursuste tulemused olema vähemalt 50% ehk „arvestatud“.

Juhul, kui õpilasel pole võimalik tervisliku seisundi tõttu kursuse õpitulemusi õigeaegselt saavutada, on õpilasel või tema vanemal kohustus teavitada terviseprobleemi ilmnemisel koheselt kooli, esitades taotluse kursusehinde väljapaneku pikenduseks. Taotlus tuleb esitada kooli õppejuhile.

Järelevastamine

Kooli eesmärk on, et kõik õpilased saavutavad tundides ja hindelisi õpiülesandeid õigeaegselt sooritades vähemalt piisaval tasemel kooli ja riiklikus õppekavas taotletud õpitulemused.

Järelevastamine on ühekordne erakorraline võimalus teha ebaõnnestunud töö (tulemus 49% ja vähem või „mittearvestatud“) uuesti või sooritada puudumise tõttu tegemata jäänud töö.

Õigeaegselt esitamata või sooritamata töö tähistatakse märgiga „o“ (ootel) koos selgituse ja järelevastamise tähtajaga.

Järelevastamiseks on õpilasel õigus 10 tööpäeva jooksul alates õpilasele tulemuse teavitamisest õppeinfosüsteemi vahendusel. Kui õpilane ei saa mõjuval põhjusel 10 päeva jooksul järelevastamisele ilmuda, on tal kohustus pöörduda aineõpetaja poole uue tähtaja kokku leppimiseks.

Juhul, kui õpilane on ainetunnist puudunud ja ei ole ainetunni raames tehtud kontrolltööd või tunnikontrolli varasemalt sooritanud, on tal õigus ühele järelevastamisele. Kui antud järelevastamise tulemus on 49% või vähem, ei saa õpilane võimalust uueks järelevastamiseks.

Juhul, kui õpilane on ainetunni raames tehtud kontrolltöö või tunnikontrolli varasemalt sooritanud, aga selle tulemus on olnud 49% või vähem, on õpilasel õigus ühele järelevastamisele.

Järelevastamine peab olema sooritatud hiljemalt kursusehinde väljapanekule eelneval päeval. Juhul, kui õpilane ei saa mõjuval põhjusel järelevastamist selleks ajaks sooritada, tuleb tal esitada õppejuhile avaldus kursusehinde väljapaneku pikenduse taotlemiseks. Avalduses tuleb välja tuua viivituse põhjus. Juhul, kui õpilane pole kursusehinde pikenduseks taotlust esitanud, pannakse kursusehinne välja kursuse lõppemise päeval olemasolevate hinnete baasil.

Järelevastamine toimub vähemalt kord nädalas järelevastamise tunni ajal selleks määratud õpetaja(-te) juures. Praktilist sooritust või suulist esitust nõudvad järelevastamised lepivad õpilane ja aineõpetaja omavahel eraldi kokku.

Ühes järelevastamise tunnis on võimalik korraga sooritada üks töö.

Kui õpilane on end järelevastamisele registreerinud, kuid jätab mõjuva põhjuseta järeltööle tulemata, ei ole õpilasel õigust uueks järelevastamiseks.

Mõjuva põhjuse korral (nt õpilase või õpetaja pikaajaline haigestumine) on võimalik taotleda aineõpetajalt erandit järeltööde aegade suhtes. Järelevastamise õiguse üle otsustamine kuulub õpetaja kaalutlusõigusesse.

Järelevastamise täpsed reeglid iga kursuse kohta tutvustab aineõpetaja õppijatele kursuse alguses koos tagasisidestamise põhimõtetega.

Ette teada oleval põhjusel õppetööst puudumisel teavitab õpilane sellest oma mentorit ja võtab vastutuse iseseisvalt õppida puudunud aja jooksul käsitletud õppematerjali.

Konsultatsioon on vähemalt kord nädalas toimuv õpetaja poolt pakutud aeg, kus antakse lisaselgitusi ja -abi ainesisu kohta. Konsultatsioonis järelevastamist ei toimu.

Õpilase järgmisesse astmesse üleviimine ja koolist väljaarvamine

G1 ja G2 astme õppija, kelle kursuste tulemused on vähemalt 50%, viiakse õppenõukogu otsusega üle järgmisesse klassiastmesse õppeaasta viimase õppeperioodi või õppeaasta lõpus. Individuaalse õppekava järgi õppiv õppija viiakse üle järgmisesse klassiastmesse vastavalt tema õppeplaanile ning omandatud õpitulemustele, eeldusel, et kõik kursused on sooritatud vähemalt 50% tulemusele.

Kui õpilase kursuse tulemus on 49% või madalam või mitteamestatud, on tal õigus sooritada üks kord kursuse järelvestamine ehk järelarvestus kooli poolt määratud ajal ja vormis. Järelarvestuse eesmärk on anda õpilasele võimalus õpitulemuste saavutamiseks vähemalt rahuldaval (50% ja enam) tasemel. Järelarvestuse sooritamiseks esitab õpilane 3 tööpäeva jooksul peale kursuse tulemuse teada saamist avalduse mailiaadressil jarelarvestus@murg.ee, kuhu märgib selgituse mitterahuldava tulemuse põhjuste kohta.

Otsuse järelarvestuse võimaldamise kohta teeb õppejuht. Kui õpilane on puudunud üle 50% tundidest, on õppejuhil õigus õppijat järelarvestusele mitte lubada. Otsus järelarvestuse toimumise aja ja koha osas võimaldamise või sellele mittelubamise kohta tehakse õppijale, tema mentorile ja vanemale teatavaks õppeinfosüsteemis.

Järelarvestus toimub 20 koolipäeva jooksul pärast kursusehinde väljapanekut. Õpilasel on võimalik parandada negatiivset kursusetulemust **kuni kolmes** õppeaines õppeperioodi kohta.

Kui õpilane ebaõnnestub **kuni kahel** kursuse järelarvestusel, on tal 3. perioodi lõpus võimalus esitada mailiaadressil jarelarvestus@murg.ee põhjendatud avaldus täiendava(te) kursuse(je) järelarvestus(t)e taotlemiseks. Avalduses märgib õpilane ära, kas ta soovib täiendava(d) kursuse(je) järelarvestuse(d) sooritada juunis või augustis. Otsuse täiendava(te) kursuse(je) järelarvestus(t)e võimaldamise kohta teeb õppejuht. Avaldust võidakse mitte rahuldada, kui õpilane on mõjuva põhjusega puudunud üle 50% järelarvestuse aluseks oleva kursuse tundidest.

Õpilane arvatakse õppeaasta lõpus edasijõudmatuse tõttu koolist välja juhul, kui tal on mistahes õppeaines üks või enam kursusehinnet alla 50% või mitteamestatud (MA). Täiendavad alused gümnaasiumist väljaarvamiseks on sätestatud Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi kodukorra punktides: 16. 2.7, 16.2.7.1 ja 16.2.7.2.

Tagasisidest teavitamine

Õpilane saab õppeinfosüsteemi kaudu teavet õppesisu, õppekorralduse, koduste ülesannete, õppe edukuse, puudumiste ja käitumise kohta.

Iga kursuse alguses tutvustab õpetaja kursuse eesmärgid, õpiväljundeid, kursuse sooritamise nõudeid ja tagasiside korraldust. Vastav info kantakse kursuse ainekaardile ja õppeinfosüsteemi kursuse 1. tunni kirjeldusse.

Õpetaja kannab tagasiside õppeinfosüsteemi. Õpiülesannete tulemused kantakse e-päevikusse hiljemalt 10 tööpäeva jooksul pärast õpiülesande sooritamist. Kursuse kokkuvõttev tulemus tehakse õppijale õppeinfosüsteemis teatavaks hiljemalt 5 tööpäeva jooksul pärast kursuse viimase tunni toimumist.

Väljavõtetes teisendatakse vastava nõude olemasolul hinde skaala 5-palli skaalale lähtuvalt gümnaasiumi riikliku õppekava §17, kus hindegas „5“ hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90–100%, hindegas „4“ 75–89%, hindegas „3“ 50–74%, hindegas „2“ 20–49% ja hindegas „1“ 0–19%.

Tulemuste vaidlustamine

Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus tulemusi ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Hinde vaidlustamise korral algatab kooli direktor menetluse ning teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

Lisa 2

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi ainevaldkondade, moodul- ja valikkursuste kavad

Lisa 3

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasiumi uurimis- ja praktilise töö juhend